

Jude Law bij Toneelgroep Amsterdam

In 'Obsession' in Londen

Jude Law, Halina Reijn en Gijs Scholten van Aschat samen in Brits-Nederlandse productie

Door onze redacteur **Herien Wensink**

AMSTERDAM. Ivo van Hove regisseert volgend jaar filmster Jude Law in een coproductie van Toneelgroep Amsterdam en het Londense theater The Barbican. De voorstelling, *Obsession*, naar de debuutfilm *Ossessione* (1943) van Luchino Visconti, heeft een gemengde cast van Britse en Nederlandse acteurs. Naast Law zullen TA-acteurs Halina Reijn, Gijs Scholten van Aschat en Robert de Hoog in de productie te zien zijn. Welke andere Britse acteurs meespelen is nog niet bekend. *Obsession* gaat op 25 april 2017 in Londen in première. *Ossessione*, gebaseerd op de roman *The postman always rings twice* van James M. Cain, gaat over een fatale driehoeksverhouding tussen zwerver Gino (Law), de ongelukkig getrouwde Giovanna

(Reijn), en haar man Giuseppe (Scholten van Aschat). Van Hove: „Visconti maakte van de misdaadroman een klassieke tragedie, een schrijnende en snoeiharde parabel over de onderklasse.” Vorig jaar maakten Toneelgroep Amsterdam en The Barbican al samen de productie *Antigone*, met in de hoofdrol Juliette Binoche. Toen bestond het aandeel van TA uit het leveren van het artistieke team en de technici. De Nederlandse acteurs spelen in het Engels – daarmee breidt Toneelgroep Amsterdam haar internationale activiteiten nog verder uit. Law is vooral bekend als acteur in Hollywoodfilms Maar hij heeft ook een respectabele toneelcarrière, met rollen als *Hamlet* (2009) en *Henry V* (2014) op West End.

Halina, Gijs en Jude

THEATER Ivo van Hove neemt zijn acteurs van Toneelgroep Amsterdam mee naar Londen. Met Jude Law spelen ze *Obsession*, een coproductie met The Barbican.

Door **Herien Wensink**

En wéér strikt Toneelgroep Amsterdam een grote ster: Jude Law. De Britse filmster zal in april 2017 een hoofdrol vertolken in *Obsession*, een toneelbewerking van Luchino Visconti's debuutfilm *Ossessione* (1943), in een coproductie van Toneelgroep Amsterdam en het Londense theater The Barbican. Directeur Ivo van Hove, opgetogen in zijn kantoor in Amsterdam: „Ja, jullie krijgen er intussen misschien genoeg van, maar ik nog lang niet hoor!”

Vorig jaar regisseerde Van Hove in eenzelfde soort constructie de Franse actrice Juliette Binoche in de toneelproductie *Antigone*. „Maar toen werkte van Toneelgroep Amsterdam alleen het artistieke team en de technici mee. Nu heb ik gezegd: nu wil ik ook mijn acteurs van Toneelgroep Amsterdam (TA) meenemen. Onze spelers worden wereldwijd bewonderd; bij deze productie wilde ik hen centraal stellen.” Naast Law zullen in *Obsession* dan ook TA-acteurs Halina Reijn, Gijs Scholten van Aschat en Robert de Hoog belangrijke rollen vervullen. Zij spreken Engels in *Obsession* – dit is nieuw voor Toneelgroep Amsterdam en een nieuwe fase op het pad van internationalisering.

Bij het zoeken naar een aansprekende Britse acteur, kwam hij snel bij Law uit. „Na overleg met The Barbican heb ik een lijstje gemaakt en dat was een heel kort lijstje. Jude Law stond bovenaan.”

Law is een van de meest aansprekende acteurs van zijn generatie, vindt Van Hove. En hij is ook nog eens een begenadigd toneelacteur (zie pagina 4). „Ik heb hem helaas nooit op toneel gezien. Ik kende hem van zijn films. Hoe hij bijvoorbeeld in *The Talented Mr. Ripley* gestalte geeft aan *bad boy* rijkelui zoontje Dickie is onovertroffen. Hij stak met kop en schouders boven de andere acteurs uit.”

Helemaal niet lastig of arrogant

The Barbican zocht vorige zomer contact, Law was nieuwsgierig en Van Hove werd uitgenodigd voor een lunch in Rome, waar de acteur aan het filmen was voor de televisieserie *The Young Pope*. Van Hove: „Ik wist dat hij naar mijn voorstellingen *A view from the bridge* en *Antigone* was komen kijken en het mooi vond, dus dat was een prettig begin van het gesprek. We hadden direct een klik. Hij is een bijzonder vriendelijk en charmant man, helemaal niet lastig of arrogant.”

Lachend: „Ik heb denk ik een gelukkige hand bij het casten, want tot nu toe kom ik alleen maar heel aardige sterren tegen.”

Van Hove had toen nog geen specifiek stuk gekozen, „maar ik had wel één script meegenomen in mijn tas, en dat was het script van *Ossessione*.” Law leek hem geknipt als zwerver Gino. „Omdat hij iets heel aards heeft in zijn uitstraling. Gino is een man die niet klaagt of tobt maar gewoon is. Misschien is het een onwaarschijnlijke casting, ik weet het niet. Ik wilde hem in elk geval heel graag eens zien in zo'n soort rol.”

Ossessione, gebaseerd op de roman *The Postman Always Rings Twice* van James M. Cain, gaat over een fatale driehoeksverhouding tussen zwerver Gino, de ongelukkig getrouwde Giovanna (Reijn), en haar man Giuseppe (Scholten van Aschat).

Van Hove: „Visconti maakte van de misdaadroman van Cain een klassieke tragedie. Centraal staat die dodelijke affaire van Gino en Giovanna, maar bovenal is dit een schrijnend verhaal over de onderklasse; over worstelende mensen in de marge. Ik kom zelf uit een klein dorp (Heist-op-den-Berg in België), echt tussen de koeien vandaan, en ik heb op een bepaalde manier altijd feeling gehouden met dat leven. Het blijft belangrijk om armoede te agenderen, want dat is er nog steeds – al is in onze maatschappij veel daarvan tegenwoordig verborgen.”

Het werk van Visconti inspireert Van Hove, zegt hij. „Als representant van het Italiaanse neorealisme was Visconti een van de eerste filmregisseurs die arme mensen de hoofdrol in een film gaven. Ik heb in mijn jeugd veel van zijn films gezien, en die hebben mij als regisseur mede gevormd. Als ik werk, schiet geregeld een scène of een blik uit een film van Visconti door mijn hoofd. Hij was meester van het medium film: kon met één shot alles zeggen. En hij was daarnaast ook een formidabel ac-

teursregisseur.” Dit is voor Van Hove zijn vierde Visconti-bewerking, na *Rocco en zijn broers*, *Ludwig II* en straks, op het festival d’Avignon in juli *Les Damnés* (*The Damned*).

Obsession is één van drie producties van Toneelgroep Amsterdam die The Barbican in 2017 programmeert, naast *Romeinse Tragedies* en *Na de repetitie/Persona*. Daarmee is 2017 voor dit prestigieuze theater een speciaal ‘Toneelgroep Amsterdam-seizoen’. Van Hove: „Met ons wil The Barbican laten zien hoe een modern repertoiregezelschap kan werken. Volgens mij hebben zij in hun programmering nog nooit zo intensief aandacht aan één gezelschap besteed. En dat voor een toneelgroep uit Nederland! Dit is een unieke en haast onvoorstelbare eer.”

Obsession gaat op 25 april 2017 in Londen in première en is vanaf 6 juni in Nederland te zien op het Holland Festival. Inl. tga.nl

Visconti's Ossessione

‘Ossessione’, de debuutfilm van regisseur Luchino Visconti, kwam uit in het chaotische oorlogsjaar 1943.

Weinig Italianen hadden toen kans om de film te zien. Maar voor het kleine groepje filmmakers dat de Italiaanse cinema na de oorlog een nieuwe richting zou geven (het ‘neorealisme’) was de film bepalend. Dit was de eerste film die de ideeën in praktijk bracht van jonge, ambitieuze filmmakers zoals Roberto Rossellini en Michelangelo Antonioni. Visconti die in de jaren dertig veel tijd had verdaan in het societyleven was al wat ouder. Als telg van een adellijk geslacht uit Milaan kon hij zelf zijn film financieren.

In ‘Ossessione’, gefilmd op locatie op de Povalakte, wilde Visconti het echte

Italië laten zien, in een realistisch verhaal zonder de opsmuk en de valse glamour van de meeste films onder het regime van Mussolini. Hij werkte weliswaar met twee sterren in de hoofdrollen, Massimo Girotti en Clara Calamai, maar hij ontdeed de acteurs van alle glamour. Girotto speelt landloper Gino die een hevige affaire beleeft met Giovanna, de uitbaatster van een trattoria, waarna het paar besluit om haar man uit de weg te ruimen.

Die poging om het alledaagse, have-loze leven zo dicht mogelijk te benaderen was baanbrekend. *Ossessione* is misschien geen neorealisme in pure vorm – er zit ook het nodige melodrama in. Maar het fijnzinnige psychologische portret van Gino is nog steeds overtuigend. Gino raakt verscheurd tussen de hang naar vrijheid van zijn landlopersbestaan, en de geborgenheid die Giovanna hem biedt. Dat vrije leven wordt gesymboliseerd door de geheimzinnige figuur van ‘De Spanjaard’, die hij ontmoet tijdens een treinrit. Dat personage voegde Visconti zelf toe aan het verhaal.

Ossessione is gebaseerd op de Amerikaanse misdaadroman ‘The Postman Always Rings Twice’ van James M. Cain. In de verhouding tussen de twee mannen valt een onuitgesproken, homoseksuele subtekst te lezen. Maar Visconti’s ‘gay gaze’ verradt zich misschien al in de manier waarop hij de schoonheid van hoofdrolspeler Massimo Girotti in beeld brengt.

Peter de Bruijn

ène uit *Ossessione*. In de nieuwe toneelbewerking van de film uit 1943 speelt Jude Law **landloper Gino** (Massimo Girotti, links). Rechts de mysterieuze 'Spanjaard' (Elio Marcuzzo).